

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om räntestöd till personer med bostadsskuld vilka är i ekonomiska svårigheter och lag om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag som skapar en ny tillfällig form av räntestödslångivning för personer med bostadsskuld vilka befinner sig i betydande ekonomiska svårigheter. Med räntestödet understöds sådana skuldsatta, som inte klarar utgifterna för skötseln av sina bostadskrediter med hjälp av amorteringsfria år eller andra arrangemang som överenskomms med kreditinstituten eller med de samhälleliga stöd som redan nu står till buds.

Räntestödet beviljas inom ramen för ett i statsbudgeten fastslaget maximibelopp för räntestödslån som kan godkännas. Då räntestöd beviljas är avsikten att de vars ekonomiska ställning är allra svårast skall ges företräde.

I propositionen föreslås även att det stiftas

en lag om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall. Avsikten med lagen är att bostäder som ägs av personer som har bostadsskulder och som blivit sittande med två bostäder, då de efter ett bostadsbyte inte får sin gamla bostad såld, eller som har svårigheter med att betala sina bostadskrediter skall kunna köpas och hyras ut. För anskaffningen av bostäderna beviljas lån med samma villkor som lånen enligt lagen om bostadsproduktion (247/66), dock så, att bl.a. begränsningarna gällande bostadens användning och överlåtelse luckras upp.

Lagarna avses träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa och vara i kraft till den 30 juni 1993.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

Penningmarknadens frigörelse, den höga realräntenivån, de kraftigt varierande bostadspriserna samt oförutsägbara förändringar i inkomstnivån har medfört stora ekonomiska problem för många som anskaffat eller bytt bostad.

Bostadspriserna började stiga brant 1987. Från 1986 till 1989 nästan fördubblades det skuldfria medelpriset på gamla aktielägenheter. Den period då bostadspriserna steg som kraftigast varade från våren 1988 till våren 1989. Pristestringen avbröts under det andra kvarta-

let 1989 och antalet bostadsaffärer började samtidigt minska.

I och med finansmarknadens frigörelse steg låneandelarna av finansieringen av bostadsanskaffningarna till hög nivå. Anskaffning och byte av bostad finansierades i många fall helt med lån. Man räknade med att klara av de kapitalkostnader som lånefinansieringen medförde, eftersom man inte kunde förutspå någon kraftig försämring i de ekonomiska utsikterna.

Flest problem i anslutning till byte av bostad uppstod vid bostadsaffärer som gjordes före 1990. De situationer där en person har två bostäder efter ett bostadsbyte uppkom till

största delen då, eftersom försäljningstiderna för bostäder förlängdes och priset på den bostad som var till salu sjönk. På grund av de förlängda försäljningstiderna kunde man bli tvungen att uppta även stora regleringskrediter med hög räntenivå. På grund av att bostadspriserna sjönk kunde man felbedöma finansieringsbehovet mellan den nya och den gamla bostaden.

Då det ekonomiska läget försämrats har en ny grupp av överskuldssatta bildats av dem som inte klarar av kapitalkostnaderna för skulderna för den ena bostad de anskaffat då inkomstnivån har sjunkit drastiskt t.ex. på grund av arbetslöshet.

2. Förslaget till lag om räntestöd till personer med bostadsskuld vilka är i ekonomiska svårigheter

Syftet med lagförslaget är att hjälpa överskuldssatta personer med bostadsskuld att klara sig ekonomiskt till dess deras ekonomiska ställning förbättras eller tills den lagstiftning som bereds vid justitieministeriet om skuldrådgivning och skuldsanering för fysiska personer kan börja tillämpas. Avsikten är att stödet skall beviljas sådana familjer i vars ekonomiska ställning det inte på något annat sätt kan förväntas någon förbättring inom den närmaste framtiden. Räntestödet är avsett för personer med bostadsskuld vilka inte klarar av utgifterna för skötseln av bostadslånet eller -lånen med hjälp av amorteringsfria år. Strävan är också att avgränsa de familjer som kan omfattas av stödet så att stöd beviljas endast dem vars ekonomiska situation inte kan avhjälpas på annat sätt. Andra sätt som kommer i fråga är t.ex. bostadsbidrag eller finansieringsarrangemang som vidtas av kreditinstitutet.

Överskuldssättning kan bero på att personerna i fråga hamnat i en fälla med två bostäder. Härvid är avsikten att stöd skall beviljas endast de familjer som har fått den ena bostaden såld. Endast i detta fall känner man till hur familjens skuldbörda ser ut.

Den andra gruppen överskuldssatta består av familjer som har stora bostadslån och vilkas ekonomiska ställning på ett på förhand oförutsägbart sätt har förändrats på grund av den allmänna ekonomiska utvecklingen. Den största gruppen bland dessa skuldssatta torde utgö-

ras av dem som fått betalningssvårigheter på grund av arbetslöshet. I en därmed jämförbar situation kan finnas privatföretagare som gått i konkurs eller sådana personer som har köpt en halvfärdig bostad av en byggare utanför RS-systemet som gjort konkurs.

Bostaden bör ha anskaffats i god tid innan lagen trätt i kraft. På detta sätt vill man förhindra att bostäder köps i syfte att få räntestöd. Avsikten är att tidsgränsen genom statsrådets beslut fastställs till den 1 januari 1992.

I samband med att räntestödet beviljas bör kreditinstitutens lån ändras till långfristiga och räntan på dem får vara högst lika stor som på andra lån som beviljats för motsvarande ändamål. Också i övrigt bör villkoren för en kredit som skall godkännas för räntestöd vara godtagbara.

3. Förslaget till lag om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall

Syftet med förslaget är att kommuner, kommunalförbund och vissa andra samfund skall köpa bostäder av familjer som blivit sittande med två bostäder och hyra ut dem. Bostäderna som är till salu är i de flesta fall större än de bostäder som kan byggas med statligt bostadslån eller de hyresbostäder som anskaffas åt specialgrupper. För att anskaffningen skall kunna inledas behövs av denna anledning undantag i den gällande lagen om bostadsproduktion. Undantagen föreslås bli möjliga genom en särskild lag eftersom det är fråga om en ändring i lagen om bostadsproduktion som är giltig endast en begränsad tid.

Avsikten med propositionen är att utvidga kretsen av låntagare och att avlägsna eller luckra upp begränsningarna i anslutning till valet av invånare och bostadens användning samt att förkorta överlåtelsebegränsningarnas giltighetstid. Avsikten är att det ska gå så snabbt och vara så smidigt som möjligt att söka och bevilja lån.

4. Propositionens beredning

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet och det bygger till

största delen på förslagen i den promemoria som statsrådets kanslis skuldarbetsgrupp avgav den 13 januari 1992.

5. Propositionens verkningar i fråga om organisation och personal

Det föreslås att bostadsstyrelsen skall godkänna de lån som skall omfattas av räntestöd. Nya uppgifter blir att skapa ett förfarande för ansökning och beviljande av räntestödslån, att behandla ansökningarna samt rådgivnings- och övervakningsuppgifter. Ett godkännande av propositionen förutsätter extra personal åtminstone för den tid som ansökningarna behandlas. Den extra personalen kan emellertid ordnas med personalflyttningar inom förvaltningsområdet. Statskontoret får en ny uppgift som består i att betala ut räntegottgörelsen. Förutom detta får statskontoret rådgivningsuppgifter, i synnerhet sådana som gäller utanordning. Uppgifterna kan skötas med nuvarande personal. Enligt propositionen kan kommunerna vid behov ta emot ansökningarna och be sökandena att komplettera bristfälliga ansökningar. Den arbetsbörda som detta förorsakar en kommun är rätt liten.

Anskaffningen av bostäder med lån som beviljas med stöd av en lag som är i kraft en

bestämd tid medför extra uppgifter närmast för bostadsstyrelsen. För utanordningen av lånen svarar statskontoret. De nya uppgifterna torde dock vara så små att de kan skötas utan personalökningar eller organisationsändringar.

6. Propositionens ekonomiska verkningar

Skuldarbetsgruppen har beräknat att om ettusen matlag godkänns för att bli delaktiga av räntestöd kräver detta ett anslag om 12,5 milj. mk för utbetalning av räntestöd 1992. Då kalkylen har gjorts upp har man antagit att ett lån är i genomsnitt på 500 000 mk, att räntestödet är 5 % av lånekapitalet och att lånet inte avkortas under den tid som räntestöd betalas.

Om det anskaffas 300 bostäder med stöd av lagen i denna proposition, behövs en beviljningsfullmakt om 130 milj. mk. De kraftigt sänkta byggnadskostnaderna och bostadspri-serna möjliggör lån för anskaffning av bostäder utan någon ytterligare överföring till fonden för utvecklande av bostadsförhållandena och utan någon ökning av fullmakten att uppta lån.

Utbetalning av räntestöd ersätter till vissa delar utkomststödet och minskar således kommunernas utgifter för utkomststöd.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om räntestöd till personer med bostadsskuld vilka är i ekonomiska svårigheter

1 §. Enligt propositionen beviljas räntestöd endast fysiska personer för ränteutgifter för en skuld som föranletts av anskaffandet av en ägarbostad då personen befinner sig i betydande ekonomiska svårigheter. Den skuldsattes ekonomiska svårigheter och behov av räntestöd bedöms på grundval av den skuldsattes och hans familjs ekonomiska ställning. Skulden kan ha uppkommit vid anskaffningen av en sådan bostad som inte längre är i den skuldsattes ägo.

Avsikten med räntestödet är att förbättra familjens ekonomiska ställning så att det blir medel över till en skälig försörjning trots utgifterna för skötseln av bostadskrediterna. Vid bedömningen av den nivå som behövs för en skälig försörjning är avsikten att som jämförelseobjekt använda den miniminivå för utkomsten som används vid beviljande av utkomststöd.

Kreditinstitut som kommer i fråga som beviljare av räntestödslån är depositionsbankerna, vilka är affärsbankerna, sparbankerna, andelsbankerna och Postbanken Ab. Som räntestödslån kan dessutom godkännas ett lån som har beviljats av ett hypoteksinstitut eller ett försäkringsbolag.

För undvikande av överlappning i det statliga stödet kan räntegottgörelse enligt denna lag inte betalas om räntegottgörelse redan betalas av statens medel på grundval av någon annan lag. Härvid kommer i fråga räntestöd enligt bostadssparpremiestystemet och räntestöd enligt landsbygdsnäringslagen (1295/90). Lagen tillämpas inte heller på lån enligt landsbygdsnäringslagen som kreditinstitut beviljar av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

2 §. Förutom nya lån som beviljas kan som räntestödslån även godkännas lån som beviljats tidigare för anskaffning av en ägarbostad. Också obetalda räntor på bostadslån kan godkännas som räntestödslån, varvid ett särskilt skuldförhållande behövs för dem.

Avsikten är att endast fysiska personer skall beviljas räntestöd för ränteutgifterna för ett lån som föranletts av anskaffningen av en ägarbostad. Stöd beviljas då man på grund av familjens ekonomiska ställning inte klarar utgifterna för skötseln av bostadslån och den ekonomiska situationen inte kan avhjälpas med andra stödformer. Avsikten är inte att bevilja räntestöd i de fall där saken kan skötas genom att kreditinstitutet och låntagaren sinsemellan kommer överens om arrangemang beträffande lånetiden och amorteringsfria år.

Ett lån som beviljas av ett kreditinstitut kan godkännas som räntestödslån antingen helt eller delvis. Eftersom beloppet av räntegottgörelsen skall vara fast, beaktas låntagarens individuella ekonomiska omständigheter då storleken av det lån som kan godkännas för att omfattas av räntestöd fastställs. Avsikten är att genom statsrådets beslut bestämma både ett maximi- och ett minimibelopp för räntestödslånet. Avsikten med minimibeloppet är att hindra sådana familjer från att bli delaktiga av räntestöd som anses klara sig med andra till buds stående stödformer.

Enligt propositionen beslutar statsrådet närmare om grunderna för att ett lån skall godkännas som räntestödslån.

3 §. Enligt propositionen får den ränta som ett kreditinstitut uppbär vara högst lika stor som den ränta som kreditinstitutet allmänt tillämpar på liknande krediter. Däremot får kreditinstitutet och den skuldsatte komma överens om lånetiden.

4 §. För räntestödslån betalas kreditinstitutet räntegottgörelse av statens medel.

Stadgandet i 2 mom. överensstämmer bl.a.

med motsvarande stadgande i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/77).

Eftersom räntestödssystemet är avsett endast som en temporär lösning, föreslås i 3 mom. ett stadgande om att räntegottgörelse kan betalas för högst tre år.

5 §. För tydlighetens skull stadgas i denna paragraf att kreditinstitutet uppbär endast skillnaden mellan räntan på räntestödslånet och räntestödet hos låntagaren. Kreditinstitutet skall kräva räntegottgörelsen av statskontoret.

6 §. Enligt propositionen godkänner bostadsstyrelsen de lån som skall omfattas av räntestöd. Då kan ansökningarna behandlas centralt och ansökningarna kan på bästa sätt garanteras en enhetlig behandling.

Om de allmänna villkoren för räntestödslån kan enligt propositionen vid behov stadgas genom förordning. Genom förordning kan t.ex. stadgas om godkännande av lån i utländsk valuta som räntestödslån.

Räntegottgörelsen betalas av statskontoret på samma sätt som inom bostadsväsendets andra räntestödssystem.

7 §. Bostadsstyrelsen föreslås få fullmakt att meddela närmare föreskrifter och anvisningar om förfarandet vid ansökan om räntestöd.

I paragrafen föreslås ett stadgande om bemyndigande för bostadsstyrelsen att bestämma att kommunerna skall förmedla ansökningarna. För att påskynda behandlingen av ansökningarna kan kommunerna vid behov ta emot ansökningarna och begära tilläggsutredningar till bristfälliga ansökningar innan de sänds till bostadsstyrelsen för avgörande.

8 §. Återbetalas räntestödslånet i sin helhet, skall också utbetalningen av räntegottgörelsen upphöra. Ett förslag till stadgande om detta ingår i paragrafen.

I 2 mom. föreslås ett stadgande för den händelse att den skuldsattes ekonomiska situation förbättras väsentlig under den tid han får räntestöd. Därmed avses en sådan situation att den skuldsatte med egna inkomster förmår klara av räntorna på sina bostadslån helt eller delvis utan räntestöd. I dessa fall upphör utbetalningen av räntegottgörelse antingen helt eller delvis genom bostadsstyrelsens beslut. Uppgifter om väsentliga förändringar fås från räntestödslåntagarna och kreditinstitutet med stöd av 9 och 10 §§.

9—10 §§. Förslagen till paragrafer om missbrukssituationer och övervakning motsvarar i

huvudsak stadgandena i andra liknande räntestödslagar. I förslagen till paragrafer har beaktats att låntagaren själv skall anmäla om väsentlig förbättring av sin ekonomiska situation. Övervakningen ankommer på kreditinstituten och bostadsstyrelsen, som fattar besluten om räntestöd.

11 §. I överensstämmelse med andra lagar för bostadsväsendet föreslås ett stadgande om att ändring i beslut som bostadsstyrelsen meddelat inte får sökas genom besvär.

12 §. Närmare stadganden om verkställigheten av lagen utfärdas vid behov genom förordning.

1.2. Lagen om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall

1 §. I 1 § i lagförslaget finns ett stadgande om lagens tillämpningsområde. Avsikten är att lagen skall tillämpas i situationer då den som efter ett bostadsbyte har två bostäder inte har lyckats sälja den ena och detta har medfört betydande ekonomiska svårigheter. Härvid skall enligt förslaget den ena bostaden kunna köpas genom ett anskaffningslån som beviljas av medel som tillhör fonden för utvecklande av bostadsförhållandena. Lånevillkoren fastställs enligt lagen om bostadsproduktion. Enligt propositionen behöver säljaren inte ensam äga bostäderna. Det är tillräckligt om den vars ekonomiska läge överensstämmer med det som beskrivs ovan har minst hälften av vardera bostaden i sin ägo.

Enligt 2 mom. skall lagen också kunna tillämpas då en bostad köps av en säljare som uppfyller kraven för beviljande av det temporära räntestöd varom föreslås bli stadgat. Den bostad som skall säljas är då familjens enda bostad. I sådana situationer är det möjligt att den familj som sålt bostaden stannar kvar i bostaden och bor på hyra. Det är också möjligt att familjen senare återköper bostaden, då familjens ekonomiska situation har förbättrats. Detta gör det möjligt att stadga om lindrigare begränsningar för överlåtelse av bostaden än vad som är fallet vid långivning enligt lagen om bostadsproduktion, vilket innebär att återbetalning av lånet skall befria bostaden från begränsningarna i fråga om överlåtelse.

2 §. Enligt lagförslaget skall lånevillkoren fastställas på basis av lagen om bostadsproduk-

tion. Även de begränsningar som gäller beviljandet av lån och de bostäder som anskaffas skall följa lagen om bostadsproduktion, med de undantag varom stadgas i den föreslagna lagen. Undantagen beror på att syftet avviker från lagen om bostadsproduktion och på att de bostäder som anskaffas i fråga om storlek och utrustningsnivå kan avvika från de bostäder för vilka lån beviljas med stöd av lagen om bostadsproduktion.

3 §. Bostadslån skall enligt propositionen kunna beviljas i 6 § 1 mom. 7 punkten lagen om bostadsproduktion nämnda kommuner och kommunalförbund eller aktiebolag som är i en kommuns eller ett kommunalförbunds faktiska ägo. Dessutom skall lån enligt propositionen kunna beviljas också andra av miljöministeriet angivna samfund som hyr ut bostäder än de samfund som hyr ut bostäder till de specialgrupper som nämns i ovan nämnda lagrum. Det är inte nödvändigt att åter ange att de sistnämnda samfunden beviljas lån. Som nya samfund kan komma i fråga t.ex. samfund som skaffar bostäder för studerande eller unga. Däremot är det inte meningen att banker eller aktiebolag som ägs av banker skall anges som sådana samfund.

Enligt propositionen skall med lånet också kunna anskaffas bostäder vars lägenhetsyta överskrider den maximala yta om 120 kvadratmeter om vilken stadgas i 4 § 1 mom. lagen om bostadsproduktion. Anskaffnings- och boendekostnaderna för bostäderna bör dock i enlighet med 3 § lagen om bostadsproduktion vara skäliga.

För att lån skall kunna beviljas skall det inte förutsättas att bostaden anskaffas enligt en anskaffningsplan som bostadsstyrelsen godkänner, såsom förutsätts i 9 a § 3 mom. lagen om bostadsproduktion. Det skall inte heller förutsättas att bostadsstyrelsen skall godkänna finansieringsplanen. Avvikelserna från förfarandet enligt lagen om bostadsproduktion föreslås för att förfarandet vid beviljande av lån skall bli så smidigt och snabbt som möjligt. Förfarandet kan förenklas t.ex. så, att ett villkorligt lånebeslut skall kunna ges så snart parterna har ingått ett föravtal eller annat preliminärt avtal om överlåtelsen.

Syftet med propositionen har varit att underlätta ställningen för dem som ofrivilligt blivit ägare till två bostäder, om det inte skäligen kan antas att de borde ha kunnat förutse denna situation. Det kan anses att en

sådan situation föreligger i fråga om säljare som har köpt den av bostäderna som senare kommit i deras ägo före början av 1991. Med anskaffning avses den tidpunkt då bindande avtal för överlåtelse av ett bostadsaktiebolags aktier ingås och i fråga om egnahemshus den tidpunkt då byggnadsarbetet inleds.

4 §. Den bostad för vilken lån beviljats skall under den tid begränsningarna gäller endast kunna överlätas på och lånet överföras på ett sådant samfund som kan beviljas lån.

Lånet skall kunna uppsägas om överlåtelse sker i strid med lagen om bostadsproduktion eller denna lag eller om bostaden används i strid med denna lag. Återbetalning av lånet till följd av uppsägning skall samtidigt befria bostaden från begränsningarna.

5 §. På bostäder för vilka lån beviljats med stöd av denna lag skall inte tillämpas de stadganden i 15 och 15 f § 3 mom. lagen om bostadsproduktion som gäller ogiltig överlåtelse eller ogiltigt överlåtelsepris och anteckning om begränsningarna. Under den tid begränsningarna gäller kan köparen enligt 4 § 1 mom. endast vara ett av kommunen angivet samfund som avses i 3 § 1 mom. De stadganden i 15 a § lagen om bostadsproduktion som gäller maxipris skall inte tillämpas. På hyran för bostäder för vilka lån har beviljats skall, med avvikelse från 15 j § lagen om bostadsproduktion, tillämpas vad som stadgas i hyreslagen (653/87). Bostäderna skall kunna användas även för andra ändamål än som bostad för personer som avses i 5 § lagen om bostadsproduktion. Inte heller krävs kommunens godkännande av valet av invånare, såsom förutsätts i 15 e § lagen om bostadsproduktion. Bostäderna skall dock användas som hyresbostäder.

1.

Lag

om räntestöd till personer med bostadsskuld vilka är i ekonomiska svårigheter

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

I denna lag stadgas om sådana av kreditinstitut beviljade räntestödslån genom vilka personer med bostadsskuld vilka är i betydande ekonomiska svårigheter ges bättre möjligheter

Vad beträffar den tid under vilken begränsningarna i fråga om användning och överlåtelse gäller föreslås att det med avvikelse från 15 f § lagen om bostadsproduktion skall stadgas att återbetalning av bostadslånet skall befria bostaden från begränsningarna.

6 §. Bostadsstyrelsen skall få rätt att meddela närmare föreskrifter och anvisningar om förfarandet vid ansökan om lån.

2. Ikraftträdande

Båda lagarna avses träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa. Avsikten är att lagen om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall även skall tillämpas på överlåtelser som har ägt rum redan innan lagen trätt i kraft, om överlåtelseavtalet har undertecknats den 1 mars 1992 eller därefter.

Avsikten är att lagarna skall vara tidsbundna och gälla till och med den 30 juni 1993. Efter att giltighetstiden för lagarna har löpt ut skall de dock fortfarande tillämpas till vissa delar. Avsikten är att lagen om räntestöd till personer med bostadsskuld vilka är i ekonomiska svårigheter skall tillämpas på räntestödslån under den tid räntestödet betalas. Lagen om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall skall ännu tillämpas på lån och anskaffade bostäder under lånetiden. Befrielse från begränsningarna kunde ske genom återbetalning av lånet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

att klara utgifterna för skötseln av bostadsskulderna.

Med kreditinstitut avses i denna lag depositionsbanker, hypoteksinstitut och försäkringsbolag.

Med stöd av denna lag betalas inte räntegottgörelse för lån, för vilka räntegottgörelse betalas av statens medel med stöd av någon annan lag.

2 §

Som räntestödslån kan godkännas bostads-lån som beviljas eller som beviljats tidigare samt lån som består av sådana räntor för bostadslån som den skuldsatte inte har kunnat betala.

Räntestöd kan beviljas fysiska personer för ränteutgifterna för ett lån som föranletts av anskaffningen av en ägarbostad. Räntestöd beviljas inte, om låntagaren, med beaktande av hans och hans familjs inkomster och förmögenhet, kan anses klara utgifterna för skötseln av lånet. Räntestöd beviljas inte heller, om låntagaren kan anses klara utgifterna för skötseln av lånet genom att med kreditinstitutet komma överens om att avkortningarna tills vidare inte förfaller till betalning.

Lån som avses i 1 mom. kan helt eller delvis godkännas som räntestödslån.

Statsrådet beslutar närmare om grunderna för att ett lån skall godkännas som räntestödslån.

3 §

Den ränta som kreditinstitutet uppbär på räntestödslån får vara högst lika stor som den ränta som kreditinstitutet vid samma tidpunkt allmänt tillämpar på lån som beviljas för liknande ändamål.

4 §

Staten betalar kreditinstitutet räntegottgörelse för räntestödslån.

I samband med statsbudgeten fattas beslut om beloppet av räntegottgörelsen och maximibeloppet av de räntestödslån som kan godkännas.

Räntegottgörelse betalas för högst tre år.

5 §

Kreditinstitutet uppbär hos räntestödslåntagaren skillnaden mellan räntan på räntestödslånet och räntegottgörelsen.

6 §

Bostadsstyrelsen godkänner på ansökan ett lån som räntestödslån.

Om de allmänna villkoren för räntestödslån stadgas vid behov genom förordning.

Statskontoret betalar räntegottgörelsen till kreditinstitutet.

7 §

Närmare föreskrifter och anvisningar om förfarandet vid ansökan om räntestödslån meddelas av bostadsstyrelsen.

Bostadsstyrelsen kan bestämma att ansökningarna skall förmedlas av kommunen.

8 §

Återbetalas räntestödslånet, upphör utbetalningen av räntegottgörelse från och med den tidpunkt då lånet återbetalades.

Förbättras låntagarens ekonomiska situation väsentligt, kan genom bostadsstyrelsens beslut utbetalningen av räntegottgörelse inställas eller dess belopp minskas.

9 §

Har räntestödslåntagaren använt lånemedlen för något annat ändamål än det som avses i denna lag eller har han vid ansökan om lån lämnat väsentligen felaktiga uppgifter eller hemlighållit omständigheter som väsentligt påverkat beviljandet av lånet eller har han underlåtit att meddela om väsentlig förbättring av sin ekonomiska situation, kan utbetalningen av räntegottgörelse inställas. Låntagaren kan härvid åläggas att till staten återbetala högst fem gånger det belopp som staten har betalat i räntegottgörelse för lånet.

10 §

Kreditinstitutet och bostadsstyrelsen skall övervaka att användningen av lånemedlen och räntestödet överensstämmer med denna lag.

Kreditinstitutet och räntestödslåntagaren är skyldiga att lämna bostadsstyrelsen de uppgifter den behöver för att fastställa att räntestödslånet har använts för godkänt ändamål samt i enlighet med denna lag och stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och att lånevillkoren också i övrigt har följts.

11 §

Ändring i beslut som bostadsstyrelsen meddelat på grundval av denna lag och av stadganden som utfärdats med stöd av den får inte sökas genom besvär.

12 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

13 §

Denna lag träder i kraft den

1992 och gäller till och med den 30 juni 1993, varefter den dock tillämpas på räntestödslån som beviljats med stöd av den under den tid räntestödet betalas.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om beviljande av i lagen om bostadsproduktion avsedda anskaffningslån i vissa fall**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Denna lag tillämpas vid beviljandet av bostadslån som avses i 6 § 1 mom. 7 punkten lagen om bostadsproduktion (247/66), då en fysisk person, som säljer en bostad, vid byte av bostad som är avsedd för eget bruk har fått två bostäder i sin ägo på grund av svårigheter att sälja den ena bostaden och detta har medfört betydande ekonomiska svårigheter för honom. Som ägare anses i detta fall den som har äganderätt till minst halva fastigheten eller hälften av de aktier som berättigar till besittning av bostaden.

Lagen tillämpas också då någon annan än en person som avses i 1 mom. säljer en bostad, om det lån han beviljats kan godkännas som ett räntestödslån enligt lagen om räntestöd till personer med bostadsskuld vilka är i ekonomiska svårigheter (/).

2 §

På villkoren för lån som beviljas med stöd av denna lag, på beviljandet av lån samt på de bostäder för vilka lån beviljas tillämpas lagen om bostadsproduktion och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, om inte annorlunda stadgas i denna lag.

3 §

Förutom sådana låntagare som nämns i 6 § 1 mom. 7 punkten lagen om bostadsproduktion kan även andra av miljöministeriet angivna samfund som hyr ut bostäder beviljas bostadslån.

Då bostadslån beviljas med stöd av denna

lag tillämpas inte vad som i lagen om bostadsproduktion stadgas om storleken på den bostad som anskaffas, anskaffningsplan eller finansieringsplan.

En förutsättning för att lån skall beviljas i de fall som avses i 1 § 1 mom. är att den senare bostaden har anskaffats före den 1 januari 1991.

4 §

Som mottagare vid överlåtelse av en bostad för vilken lån beviljats enligt denna lag kan kommunen endast ange ett samfund som avses i 3 § 1 mom. Statskontoret kan överföra ett lån endast på ett sådant samfund.

Har bostaden överlåtit i strid med lagen om bostadsproduktion eller denna lag eller har bostaden börjat användas i strid med denna lag, kan lånet uppsägas till omedelbar återbetalning.

5 §

På bostäder som avses i denna lag tillämpas inte de stadganden i lagen om bostadsproduktion som gäller överlåtelsepris, ogiltig överlåtelse eller ogiltigt överlåtelsepris, anteckningar om begränsningarna, hyra för bostaden, valet av invånare eller användningen av bostaden. Bostaden skall dock användas som hyresbostad.

Återbetalas bostadslånet helt, befrias bostaden från de begränsningar i fråga om användning och överlåtelse av bostaden varom stadgas i lagen om bostadsproduktion och i denna lag.

6 §

Bostadsstyrelsen kan meddela närmare föreskrifter och anvisningar om förfarandet vid ansökan om lån.

7 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

8 §

Denna lag träder i kraft den

1992

och gäller till och med den 30 juni 1993, varefter den dock tillämpas på lån som beviljats med stöd av den och på bostäder för vilka lån beviljats med stöd av den tills lånet helt har återbetalts.

Lagen kan tillämpas på överlåtelser som har ägt rum innan den har trätt i kraft, om överlåtelseavtalet har ingåtts den 1 mars 1992 eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 20 mars 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Pirjo Rusanen

